

SKYRIUS **Karjeros galimybių pažinimas**TEMA **Mokymosi visą gyvenimą galimybės**

Mokymosi visą gyvenimą galios

1. Perskaitykite teiginius apie mokymosi galias ir energijos šaltinius. Savo pritarimą ar nepritarimą kiekvienam teiginiui pažymėkite, pasirinkdami vieną iš atsakymo variantų: visada, dažnai, kartais, retai, niekada.

Teiginiai	Niekada 1	Retai 2	Kartais 3	Dažnai 4	Visada 5
1. Tikiuosi mokytis ir toliau ilgą laiką.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Man patinka, kad galiu nuolat tobulinti tai, ką darau.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Nuolatos mokausi ir tobulėju.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Nemėgstu sutikti su atsakymu, kol jo neišsiaiškinau sau.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Mėgstu kelti klausimus apie tai, ko mokausi.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Man svarbiau išsiaiškinti dalykų esmę nei gauti gerą pažymį.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Man patinka mokytis apie tikrai man svarbius dalykus.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Man patinka, kai galiu rasti ryšių tarp naujų ir jau žinomų dalykų.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Man patinka mokytis naujų dalykų, kai matau, kokią prasmę jie turi mano gyvenimui.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Geriausių idėjų sulaukiu, kai tiesiog leidžiu mintims laisvai sklendyti.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Jei ramiai laikiu, geros idėjos kartais tiesiog pačios ateina.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Man patinka išbandyti įvairius naujus mokymosi būdus.	☐	☐	☐	☐	☐

Teiginiai	Niekada 1	Retai 2	Kartais 3	Dažnai 4	Visada 5
13. Kai man sunku ko nors išmokti, paprastai nusimenu ar susierzinu.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Kai man prireikia labai stengtis ko nors išmokti, tai tikriausiai dėl to, jog esu nelabai gabi(-us).	☐	☐	☐	☐	☐
15. Kai kas nors nepavyksta, paprastai nežinau, ką su visu tuo daryti.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Jei man nepavyksta atlikti užduoties, paprastai vis tiek sugalvoju, kaip ją įveikti.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Jei mokausi ir susinervinu, man gana lengvai sekasi nusiraminti.	☐	☐	☐	☐	☐
18. Dažnai dėl įgytų žinių ir įgūdžių keičiu savo veiklos būdus.	☐	☐	☐	☐	☐
19. Man patinka spręsti problemas kartu su kitais žmonėmis.	☐	☐	☐	☐	☐
20. Man labiau patinka spręsti problemas savarankiškai.	☐	☐	☐	☐	☐
21. Mano aplinkoje yra mažiausiai vienas žmogus, svarbus mano mokymosi patarėjas.	☐	☐	☐	☐	☐

2. Suskaičiuokite kiekvienos iš 7 mokymosi galios dimensijų atsakymų vidurkį (sudėkite teiginių pagal spalvas įverčius ir padalykite iš 3). Kurios mokymosi galios stipriausios?

Mokymosi galios dimensija	Vidutinis balas	Paaiškinimas
Siekimas augti 1–3 teiginiai	1–3	Augimo orientacijos priešingybė yra pastovumas. Žemesnis įvertis rodo požiūrį, kad gebėjimas mokytis yra nekintamas. Todėl sunkumai išgyvenami neigiamai, kaip atskleidžiantys ribotus gebėjimus. Pastebimas polinkis sudėtingų situacijų nevertinti kaip galimybės tapti geresniais mokiniais.
	4–5	Kai kurie mokiniai patį mokymąsi laiko išmokstamu. Jie tiki, kad jų protas, kaip ir kūnas, gali tapti didesnis ir stipresnis. Jie mokymąsi laiko visą gyvenimą trunkančiu procesu, o didindami savo gebėjimus mokytis patiria džiaugsmą ir savivertę. Pastangos yra išgyvenamos teigiamai: būtent bandant yra treniruojami „mokymosi raumenys“. Orientacija į augimą apima jausmą, kad laikui bėgant vis geriau sekasi mokytis, kad visą gyvenimą augame, keičiamės ir prisitaikome. Yra kuriamas praeities ir vilties jausmas.

Mokymosi galios dimensija	Vidutinis balas	Paaiškinimas
Smalsumas, iššūkių siekianti energija 4–6 teiginiai	1–3	Pasyvumas nukreipia nekritiškai priimti tai, kas sakoma, ir tikėti, kad „priimta išmintis“ bus teisinga. Taip mažiau mąstoma ir rečiau spontaniškai įsitraukiama į aktyvų svarstymą ir diskusijas.
	4–5	Kai kurie mokiniai trokšta viską išsiaiškinti. Jiems patinka gilintis į dalykus ir bandyti išsiaiškinti, kas vyksta. Jie vertina „tiesos išsiaiškinimą“ ir yra labiau linkę taikyti ne paviršinio, o gilaus mokymosi strategijas. Jie mažiau linkę nekritiškai priimti tai, kas jiems sakoma, mėgsta užduoti klausimus ir atskleisti savo abejones. Jiems patinka patiems daryti išvadas ir jie linkę žinias laikyti žmogaus tyrinėjimo rezultatu. Jie patys prisiima atsakomybę už savo mokymąsi ir mėgsta iššūkius.
Prasmės kūrimas 7–9 teiginiai	1–3	Šis polius – susiskaidymas. Kai kurie žmonės labiau linkę mokymosi situacijas vertinti fragmentiškai ir reaguoti į jas pagal savo nuopelnus. Jiems gali būti įdomiau žinoti sėkmingo darbo kriterijus, o ne ieškoti sujungtų prasmių ir asociacijų.
	4–5	Kai kurie besimokantieji ieško sąsajų tarp to, ko mokosi, ir to, ką jau žino. Jiems malonu matyti, kaip dalykai „dera tarpusavyje“. Jiems patinka, kai naujus dalykus jie gali suprasti pagal savo patirtį ir kai jie mato, kaip mokymasis susijęs su jų pačių problemomis. Jų klausimai atspindi šią orientaciją į nuoseklumą. Juos domina bendras vaizdas ir tai, kaip naujas mokymasis į jį įsilieja. Jiems patinka mokytis apie tai, kas jiems iš tikrųjų svarbu.
Vaizduotė, kūrybiškumas, žaismingumas 10–12 teiginiai	1–3	Šis polius yra tiesmukumas arba taisyklių laikymasis. Mokiniai mažiau naudojami vaizduote. Jiems labiau patinka aiški informacija ir išbandyti metodai, jie jaučiasi saugesni, kai žino, kaip turi elgtis. Jie gerai veikia įprastinėse problemų sprendimo situacijose, tačiau labiau sutrinka, kai reikia didesnio kūrybiškumo.
	4–5	Tie mokiniai, kurie pagal šį matmenį pasiekia aukštą įvertį, sugeba į dalykus žvelgti įvairiai. Jiems patinka žaisti su idėjomis ir žvelgti iš skirtingų perspektyvų, net jei jie nelabai žino, kur veda jų minčių kryptis. Jie yra imlūs nuojautoms ir įžvalgoms, kurios kyla jų galvoje, ir mokymdamiesi naudoja vaizduotę, vaizdinius, paveikslėlius ir diagramas. Jie supranta, kad mokymuisi dažnai reikia ne tik tikslingo, sistemingo mąstymo, bet ir žaismingumo.

Mokymosi galios dimensija	Vidutinis balas	Paiškinimas
Pažeidžiamumas ir priklausomybė 13–15 teiginiai	1–3	Pažeidžiamumo priešingybė yra atsparumas ir tvirtumas. Šiomis savybėmis pasižymintys besimokantieji mėgsta iššūkius ir yra pasirengę pabandyti net, kai rezultatas ir tolesni veiksmai yra neaiškūs. Jie pripažįsta, kad mokytis kartais būna sunku visiems, ir nebijo, kad jiems bus sunku. Jiems būdingas aukštas ištvermės lygis ir jie lengvai atsigauna po nusivylimo. Jie sugeba mokytis, nors kurį laiką gali jaustis šiek tiek sutrikę ar net neramūs. Jie nesibaimina dažnai klusti ir gali iš klaidų mokytis.
	4–5	Priklausomi ir pažeidžiami mokiniai lengviau nusivilia, kai jiems nepavyksta išspręsti užduoties arba jie padaro klaidų. Jų gebėjimas atkakliai dirbti yra menkesnis, todėl jie renkasi paprastesnes užduotis ir joms teikia pirmenybę. Jų mokymasis ir savigarbos jausmas priklauso nuo kitų žmonių. Jie yra pasyvūs žinių gavėjai, o ne aktyvūs savo mokymosi dalyviai.
Strateginis išmanumas 16–18 teiginiai	1–3	Priešingybė strategiškumui yra robotiškumas, veikimas pagal situaciją, be plano. Panašu, kad šiomis savybėmis pasižymintys mokiniai sunkiau pažįsta save, savo jausmus, o dėl sunkumų ilgam nusivilia savimi.
	4–5	Kai kurie besimokantieji yra atidesni savo mokymuisi. Jie yra suinteresuoti įgyti daugiau žinių ir geriau suvokia save kaip mokinius. Jiems patinka išbandyti įvairius mokymosi būdus ir stebėti, kas iš to išeis. Jie moka apgalvoti mokymąsi ir gerai save vertina. Jie gali įvertinti, kiek laiko ar kokių išteklių reikės mokymosi užduočiai atlikti. Jie geba kalbėti apie mokymąsi ir save kaip besimokančiuosius. Jie žino, kaip pataisyti savo emocinę nuotaiką, kai yra nusiminę ar nusivylę. Jiems patinka, kai jiems suteikiama atsakomybė planuoti ir organizuoti savo mokymąsi.

Mokymosi galios dimensija	Vidutinis balas	Paaiškinimas
Mokymosi santykiai 19–21 teiginiai	1–3	Šis polius – priklausomybė. Kai kurie mokiniai yra linkę būti pernelyg priklausomi nuo kitų, kad juos nuramintų ar nukreiptų, arba nepakankamai bendrauja su kitais žmonėmis.
	4–5	Mokiniai gerai sugeba išlaikyti pusiausvyrą tarp bendravimo ir uždarumo mokantis. Jie nėra nei visiškai nepriklausomi, nei priklausomi. Jiems patinka mokytis kartu su kitais ir iš kitų, taip pat dalytis savo sunkumais, kai to reikia. Jie pripažįsta, kad jų gyvenime yra svarbūs kiti žmonės, kurie padeda jiems mokytis, nors jie gali skirtingai pasirinkti, pavyzdžiui, šeima, draugai ar mokytojai. Jie žino, kad vertinga mokytis stebint kitus žmones, taip pat ir savo bendraamžius. Jie remiasi kitais žmonėmis kaip ištekliais, bendraminčiais ir emocinės paramos šaltiniais. Jie taip pat žino, kad veiksmingam mokymuisi gali prireikti mokytis – arba svajoti – savarankiškai.

3. Nustatykite, kurios mokymosi galios stipriausios? Įrašykite atsakymą į lentelę.

Mokymuisi energijos semiusi iš ...

Mano mažiau naudojamos mokymosi galios yra ...

